

BAJTÁRSI

LEVÉL

1964. XVII. évf. 9. sz. levél 61. oldal Utrecht, 1964. szept. 5.

UJ CSILLAG A HADAK UTJÁN.

Franciaországban, Strasbourg-Neudorfban, 1964. július 20-án utolsót dobban egy nemes magyar szív, és a Hadak Utján fellobbant egy új fényes csillag: vitéz Temesvári Endre m.kir. vezérőrnagy, a m.kir. Csendőrség utolsó Felügyelője meghalt.

Marosvásárhelyen 1891. január 19-én született, és a nagyváradi honvéd hadapródiskola elvégzése után 1910. augusztus 18-án felavatták zászlóssá és beosztották a marosvásárhelyi 22. honvéd gyalogezredbe. Több háborús és békebeli magas kitüntetésnek a tulajdonosa, világháborús kitüntetései alapján vitézzé is avatták.

Banatos, szomorú szívvel és könnybelábadt szemmel állunk meg élete utolsó állomásán, aminek gyors közeledését az otthoni kommunista börtönök testi és lelki szenvedései okozták csak azért, mert magyar szíve, magyar lelke egésszéval szolgált a Magyar Haza, a Magyar Nemzet, a Magyar Nép javát, igazát és élén állott annak a Testületnek, amely mindig, az Ő vezetése alatt pedig a legnehezebb időkben teljesítette hivatását és Híven, Becsülettel, Vitézzül állott helyt azon az uton, azon a vártn, amit életében tanított és személyes példaadásával mutatott.

Mintaképe volt a kiváló magyarnak, a nagyszerű katonának, a magas képzettségű csendőrnak, s így nem volt meglepő számunkra, hogy ezzel az egyéni ráteremtésekkel a Sors soronkívül állította Testületünk élére. Minden cselekedetét magyar szeretet, megértés, bajtársi együttérzés és a becsületes helytállás jellemezte. Ez volt otthon, ez volt a börtönök celláiban, ez volt az emigrációban: ezért gördülnek most végig a fájdalom könnyei minden magyar csendőrarcon!

Ott láttuk Őt, mint az I. világháború vitéz katonáját a Székely Hadosztály harcaiban, amikor Erdély megmentésén fáradoztunk, midőn azt a rövidlátás, a tudatlanság és a bosszúvágy ellenségeinknek ajándékozta, később a Csendőrség soraiban, mindig olyan beosztásban, ahol tudását és lelkének magyar virágait hintette az ifjú csendőrnemzedék elméjébe, majd a felsőbb vezetés körében, mint a nevelés és kiképzés irányítóját. Az Ország legválságosabb helyzetében Ő az egyesített közbiztonsági karhatalmak parancsnoka, végül a m.kir. Csendőrség legfelsőbb Vezetője.

Sokat dolgoztunk együtt. Ő intett nekem bucsút a börtönök küszöbén, ahova nemsokára követett az erkölcsstelenség, prybékjei kezében s ahonnan csak 10 év múltán, testben és lélekben összetörve szabadult és látta viszont kétségbeesett családját Franciaországban. Unnan küldötte nekem -közvetlen halála előtt- utolsó üzenetét.

A kényszer hazaszállítást, 1945. nyarán elkerülhette volna, amikor megtudta, hogy az otthoni háborús bűnös listán szerepel. Fia előkészítette a menekülést Austria francia zónájába és könyörögve kérte, hogy menjen vele. Határozottan visszautasította ezt, és kijelentette, hogy neki, mint a m.kir. Csendőrség Felügyelőjének helyt kell állnia a Testület tagjainak kollektív felelősségre vonása során. Amikor 13 év múltán a strasbourgi pályaudvaron ismét összeölelkezhettek, a fia megkérdezte: "Apám, hát érdemes volna"? Erre azt felelte: "Fiam, talán nem értem el azt, amit szerettem volna, de helytállással és vallomásaimmal sok becsületes csendőrt mentettem meg a haláltól. Ha újra kellene határoznom, ismét

csak azt tenném, amit tettem". A börtönből is előbb, 7 1/2 év után kiszabadulhatott volna, ha azt kérvényezi, de nem tette. Azt is érdemes megemlítenem, hogy a népbírószági tárgyalását megelőzően az otthoni újságokban három hónapon át ismételtették azon felhívást, hogy jelentkezzenek, akik terhelő adatot tudnak Temesvári Endre nyilas vezérőrnagy ellen, de senki sem jelentkezett.

Isten most már örökre elszólította, itt hagyta árva családját, hú csendőreit! Szemtanuk írják, hogy kevés olyan teljes szívvel résztvevő gyászmenetet láttak, mint július 24-én Strasbourgban. Közösségünket 12 Bajtárs képviselte Franciaországból, Németországból és Schweizből. Sirjánál dr. Fenyvesi G. Márton, franciaországi kath. missziós lelkész, az ottani magyar emigráció részéről, Ferry Pál fhdgy. és Csala Gyula szkv. bajtársaink a cső. tiszték, illetve altiszték részéről bucsuztatták a kiváló Előljárót és Bajtársat. Koszorunk nemzeti színű szalagján ez a felírás volt olvasható: "Szeretettel -hú csendőreid". A franciaországi cső. Bajtársak külön babérkoszorujának felirata: "Bucsuznak a franciaországi csendőr bajtársak". "Pour notre chère camerage". A kelet-franciaországi MHBK csoportot külön küldöttség képviselte. A küldöttségek mögé sorakoztak fel a magyar ismerősök és barátok koszorukkal, virágcsokrokkal. Végül a megjelentek a magyar Himnuszt énekeltek, el-

A gyászbaborult családnak az összes csendőr Bajtársak nevében részvétlevelet küldöttem.

ISTEN VELED! KEDVES BAJTÁRSUNK, BARÁTUNK, KEDVES VEZÉRUNK!

NYUGODJ BEKÉN az idegen földben! Nem térhettél haza a mi Edes Hazánkba, amiért annyit dolgoztál, szenvedtél, meghaltál!

NEMES LELKED legyen a magyarság szószólója ott fent a MAGYAROK ISTENE előtt és TUNDOKLÓ VEZÉRSÍLLAGUNK A HADAK UTJÁN, ahol hú csendőreid követni fognak!

A VÍSZONTLÁTÁSRA!

vitész KIRÁLY GYULA s.k. ezds.
a MKCSBK. vezetője.

oooOooo

FORDULJ MAGADBA.

Érzékeidet zárd le, vond magad köré a függöny redőit, hulljon rád korom, a külvilág kerüljön.

Ne nézz a hóra, borzalom, emléke sincs a napnak, fagyot lehel az ég, a Don, lábak, kezek lefagynak.

Ne lásd meg azt a villanást, mely üszköt vet a házak tetőire s a robbanást, mely füstöt vet utánad.

Fordulj magadba, ott keresd a régi, régi dallam révületét, a béke szent zsongását, önmagadban.

A vértől megvadult a föld, aknára lépsz, ne mozdulj, te öldöklésben elgyötört lélek, magadba fordulj!

Figyeld, a jelek és csodák ma legbelül teremnek és onnan küldi csillagát s intó szavát a Gyermekek.

Kónya Lajos

oooOooo

AZ ÉLETCÉL.

Ismertem egy tőrzstisztünket, aki a németföldi emigrációban eleinte festegetéssel foglalkozott és kis képeinek eladásával tartotta fenn magát.

Igy jutott el Plattlingba, ahol a volt zászlóalj parancsnokát - akkor már tábornokot - is felkereste. A finomkodó, javakorbéli ur egy német nyelvű és szocializmussal foglalkozó könyvet olvasott.

Mégis udvariaskodott, de felületes érdeklődése nyomán a kis képekre fanyar fintorral nézett, és csak ennyit mondott: "Ez nem életcél!"

A fiatalabbnak elment a kedve a további eszmecserétől. Egyébként e tábornok, nem sokkal később, előadást tartott a tábor lakóinak az otthoni szocializmusról és 1946. novemberében hazament.

A tőrzstiszt németföldön maradt, és az élet iskoláját megjárta. Soha sem csüggedt, és 1949. szeptemberével lelkigondozóvá vált, s az emberek ügyes-bajos dolgaiban egyre segíteni akart.

Akkor tudta meg, hogy a tábornok otthon öngyilkos lett.

Mit is mondhatunk ezek után az életcélről...? Mindenkinek bizonyára azért kell élnie, hogy a közösségért, az embertársaiért minél több jót cselekedjék. Közben látszólagos sikertelen évek is jöhetnek, de akkor is arra kell gondolnunk, hogy hittel készüljünk fel a becsületes küzdelemre...

Mert az élet örökös küzdés és mindenkinek ragaszkodnia kell az életéhez: már a láthatatlan, tehát magasabb "életcél" érdekében is!

oooOooo

Komoly Imre.

ŐRSÉGVÁLTÁS.

Az élet örök törvénye parancsolja, a folytonosság biztosítása pedig megköveteli, hogy az idősebb korosztály helyét fokozatosan a fiatalabb nemzedék foglalja el. Ez az elv vezetett bennünket, amikor megszerveztük a MKCSBK. új vezetőségét, ennek kell érvényesülnie a vezetőségben belül is.

A Bajtársi Levél eddigi szerkesztősége is átadja helyét 1964. októbertől kezdve az új vezetőség kebelén belül működő új szerkesztőségnek. Címe: "MKCSBK" Hungarian Veterans, P.O. Box 65. ISLINGTON, Ont. Canada.

Amikor ezt az őrségváltást a kedves Bajtársaknak bejelentem, megáll kezemben a toll, és gondolkoznom kell azon, miként fejezzem ki bucsumat a régi szerkesztőségtől, amelynek Tagjai immár 16 éve végzik felmérhetetlenül értékes közösségi munkájukat. Hiszen mindenik Bajtársunk nagyon jól tudja, hogy a Bajtársi Levél volt mindig az az összekötő kapocs, amelynek hiányában nemcsak a vezetés lett volna nehéz feladatok elé állítva, hanem - ami ennél még fontosabb - a bajtársi összetartozás legértékesebb láncszemei hiányoztak volna. Már pedig a fő cél az, hogy tudjunk egymásról, kicserélhessük gondolatainkat, ébrentartsuk a bajtársi- és testületi szellemet, felidézjük régi emlékeinket, ismertessük hazai hireinket, megértsük egymás bujat-bajat, és segítsünk egymáson, ahogy csak tudunk. Ezt a feladatot végezte hiánytalanul a Bajtársi Levél több, mint másfél évtizeden át.

Ki és kik végezték ezt a nagy és határtalanul értékes munkát? Ezt is nagyon jól tudjuk. A kezdeti, átmeneti, kisebb közreműködéstől eltekintve, egyedül a mi kedves Bajtársunk: vitéz Karsay Jenő alez., és mellette álló, lángoló magyar lelkeséggel megáldott Mitese! Végezték önként, önzetlenül, szeretetből, hazafiui lelkesedésből, minden ellenszolgáltatás nélkül, anyagi áldozatoktól se riadva vissza. Hogy pedig hogyan végezték munkájukat, arra legalkalmasabb példa a fogaskerekek összehangolt pontos működése. A Bajtársak el tudják képzelni, mit jelentett ez a munka sokszor beteges, a korral járó fáradsalmak és kenyérkereset mellett! Mint Vezető, aki talán legjobban ismerem a körülményeket, a csodával határosnak minősítem a szerkesztőség működését, és nem egyszer meghatott az a nemes igyekezet, amely szerkesztő Bajtársunkat a betegágyon se hagyta nyugodni: ott is végezte a szerkesztés munkáját, vezette a központi nyilvántartást, intézte a központi segélyalap és karácsonyi akció ügyeit és írogatta vagy diktálta leveleit!

Most, amikor a mi kedves Bajtársunk és kedves Felesége felmentésüket kéri és átadják munkakörüket az új szerkesztő Bajtársaknak, úgy az összes Bajtársak, mint a magam nevében a legbensőbb hálámat, a legteljesebb elismerésemet és dicséretemet fejezem ki kimagasló teljesítményükért, kérve a Magyarok Istenét, tartsa szemét mindig ezen a kiváló és áldozatos házaspáron, adjon meg minden áldásával, hosszú élettel, jó egészséggel és szívük, lelkük hő óhajának teljesítésével: boldog hazatéréssel a mi szép Hazánkba, aminek feltámadása érdekében olyan sokat dolgoztak és imádkoznak!

Az új szerkesztőség kedves Tagjait pedig arra kérem, vigyék tovább a megragadott zászlót Híven, Becsülettel, Vitézül abban a nemes és fennkölt szellemben, amellyel azt kiváló elődeik tették! Isten áldja meg munkájukat!

vitéz Király Gyula s.k.ezds.
a MKCSBK. vezetője.

oooOooo

A TANYATOL AZ ORSIG.

/folytatás/

A jól sikerült érettségi vizsgánk öröme szüleim családi összejövetelt rendeztek, ami éppen vasárnapra esett. Igyekeztem azon én is jól érezni magam, de ebéd után már töprengve jöttem-mentem a jó-kedvűen szórakozók között, mert nem számítván ezen összejövetelre, a kislánnyal való vasárnapi találkozást nem mondtam le. Nagynéném nyugtalan-ságomra hamar felfigyelt, s mintha ezt sejtette volna, töprengve tördelte kezét. Már-már indultam feléje, hogy megkérem, beszéljen édesanyámmal, amikor Sanyi hírtelen mellém jött és vigan mondta:

-Mehetünk!-

-Hova?-

-Gyere, majd megmondom.-

Kiváncsian követtem az udvarba, ahol sugva mondta:

-Az öregeknek azt mondtam, hogy tanárunk ma délután 4 órára bucsu összejövetelt rendez.-

-Szemem, szám elállt. Szerettem volna összejönni. Gyorsan befogtuk a lovakat a kocsiba s már repültünk is a város felé.

A járda acélos kövein szikrázott a napsugár, s az utca magánya zsongott körülöttünk. A szokott sarokhoz érve, rajongó szeretettel üdvözöltem Ilonkát, kezét ábrándozva szorongattam, mikor a sarok mögül édesanyám apámmal együtt előbukkant. Hirtelen elsötétedett előttem, agyam forrón lüktetett. Szédülve nyitottam fel szemeim, de apám mosolyából erőt merítettem:

-Ilonka- hebegtem szinte lázasan, bemutatásként.

-Igazán örülsz- felelte és a kezét nyújtotta a lány felé.

Ugy gondolom, Ilonka egyénisége volt az, mely az anyám homlokán huzódó ráncot is kisimitotta, s a következő pillanatban szeretettel kezét fogott velem.

Édesapám azon indítványára, hogy a sétát folytassuk együtt, Ilonka az izgatottságtól akadózva mentegette magát szülei szigorával. Apám szánakozón csóvalgatta a fejét és vigasztalta:

-No, nem sokáig lesz ez így! A szülei is tudják, hogy a lánynak férjhez kell menni, és pedig akkor, amikor viszik. Az ismerkedés pedig a csalódás elkerülése végett mindig tanácsos, mert így tudják, hogy mi van a bekötött zsákban.-

Ilonkának már könny gyűlt a szemébe és pityergőn sietett bucsuzni. Anyám megkockáztatta a kérdést:

-S ha mi haza kisernénk...? -

Kezével nemet intett és elrohant. Eltűnése után vártam szüleim megérdemelt leckéztetését. Szemlesütve, szégyenkezve, szótlánul haladtam mellettük, s elcsodálkoztam, amikor apám megszólalt:

-Fiam! Amikor én udvaroltam, vigabban jártam az utcán. Néha még madarat is fogadhattak volna velem. Azt hittem eddig, hogy az apád fia vagy. Egy fiatal ember nem tudja, mikor kerül a szerelem hádjába, mert az igazán nem tőle, hanem a Mindenhatótól függ.-

A nyílt utcán csókjaimmal halmoztam el édesapám arcát, bár szótlánul, de emelt fővel haladtam mellettük ezután.

A. hosszú hallgatásunkat anyám törte meg:

-Ugy látom fiam, jól választottál. Szép, szerény, kedves te-remtés. Gondolom, megtalárod mellette a boldogságot.-

-A lényé arra mutat- szólt közbe az apám. -De jó is ez így, mert ha valami fruskával találalak volna, nem ment volna ilyen simán. Igaz, amikor édesanyádat megismertem, én sem futottam nyomban az anyámhoz: "Nézze csak udvarolok"! ,amikor aztán arról győződtem meg, hogy tisztességes, becsületes leány, szüleim elé álltam és előadtam óhajom.-

-En még nem ismerem annyira...-védekeztem szerényen, -hiszen csak bucsu óta ismerem.-

Elmondottam azt is, hogy a Monostori utcában lakó hentesnek a lánya, szorgalmas, az üzletben is segédkezik a házimunka végzése mellett.

-Ah! De mit szól majd ehhez Juliska?- szólalt meg anyám.

Apám csak legyintett. El kell mondjam hát azt, hogy Juliska-nénémék tanyasomszédaink voltak. Egy fiók és két lányuk: Veronka és Juliska. Veronkát anyámmal együtt már polyáskoromban nénem nekem szánta, de Isten bocsássa meg a bűnömet, testvéremnek mindkettőt szívesen elfogadtam volna, de talán éppen ezért feleségnek egyiket sem.

Vacsora után édesapám komolyan kérdezte: -Aztán komoly gondolattal vagy a lány iránt?-

-Nagyon is komollyal- feleltem határozottan.

-Az úgy is illik- hagyta helybe, s máris gazdasági kérdésekre terelte a szót.

A későbbi időben csak nevetett apám, amikor ráérő délutánon mosolyogva elvittem neki, hogy újból friss hurkára éheztem.

-Csak menj, de hozzáld nekünk is- biztatótt.

Ilonka is örült nagyon, hogy szerelmünket szüleim nem gyűlölettel, hanem megértő szeretetükkel pecsételték meg. Ez még vonzóbbá formálta hozzám; szüleinek véleményét még nem ismertük, de biztatótt, hogy félévi várakozás után megnyeri őket ügyünknek. Beszélgetéseink közepette haladtunk az utcácsarok felé, amikor szüleim váratlanul elébünk toppantak. "Vajjon mi történt?"-égette mindkettőnk bűnéjét a kérdés. De pillantásom elárulta, hogy örülnek valaminek. Apám engem, anyám Ilonkát ölelte át, s boldogan mondták: "Ilonka szülei szívesen vették tudomásul, hogy szeretik egymást és mind a négyünket várnak házukhoz".

Énnél szebbet az Égek-Urától nem is kaphattunk volna. Kéz a kézben, vígan siettünk Ilonkákékhöz.

A hentesék nagy igyekezettel mutatták meg, hogy van nekik miből. Kisebbszámú lakodalomnak is beillő vacsorát rögtönöztek. Anyósjelöltem enyhe szemrehányást tett, amiért már régebben nem kerestem fel őket. En azonban hálás voltam a Sorsnak, hogy így sikerült.

Boldogságunk nem volt hosszú életű; édesapámát kórházba kellett szállítanunk. A vasarnap délutánokat legtöbbször mellette töltöttük. A gazdaságban helyettesítenem kellett őt, s így az ősz beköszönésekor - az eredeti terv megvalósítására, hogy tanulmányaimat a gazdasági akadémián folytassam- nem is gondoltam.

A bálók is megkezdődtek az őszi időben. Mondtam Ilonkának, hogy édesapám betegségének tartama alatt ne kivanja, hogy balba vigyem; beleegyezem azonban, hogy barátnői társaságában azokon részt vegyen. Elhatározásomat helyeselte, s csak egy-két bálón vett részt.

Soha el nem felejttem, Húsvét másodnapján, a kórházban édesapám ágya mellett tervezgettünk. Ő váratlanul magáéhoz közelebb szólított bennünket, s a kezünket fogva így szólt:

-Boldogságtok engem is boldoggá tesz. Szeressétek továbbra is egymást, és akkor nyugtom lesz még a sirban is!-

Könnyeink közösen huztak csíkot apám csontos kezén. Sir-tunk, mert szavaiból a legrosszabbat sejtettük. A jó Isten most kegyes volt hozzánk, mert három héttel később felgyógyultan hagyta el a kór-házat.

Az egyik esti beszélgetésünk alkalmával apám úgy nyilatkozott, hogy szeretné, ha még a tavasz folyamán megesküdnék. Így édesanyámnak is lenne segítsége, de meg egyébként sem látja értelmét a várakozásnak, mert az anyagiak egybekelésüket megengedik és szeretjük is egymást.

Az óhajításának nagyon megörültem, hiszen nekem is a házasság mielőbbi megkötése volt minden vágyam, de anyám közbe szólt:

-Hogyan? Még eljegyzés sem volt.-

Apám a segítségemre sietett: -Ah! Eljegyzés... Megtartjuk együtt.-

-Ez a helyes!- kiáltottam diadalmasan, s lelkiismeretemmel már is láttam előttem Ilonkát mennyasszonyi fátyollal.

Másnap délután örömmel újságoltam édesapám óhaját Ilonkának, aki annak hallatára majd csak nem elrepült mellőlem, s mint a szélvész rohantunk az édesanyjához. Ott azonban ereinkbe fagyott a vér. Keményen megmondogatta a magáét. Kezdte azzal, hogy a lánya férjhezadására egyáltalán nem készült. Eljegyzés sem volt még, s Ilonkából nem lehet ellopott mennyasszony. Aztán még sok más, főként üzleti okot sorolt fel, s végül kitört: -De Uramisten! Mirevaló ez a nagy sietség?-

A mesterné méltatlankodására az ura is megjelent. Látszott rajta, hogy lánya keseregése sebet ütött a szívére, de feleségének az érveivel nem helyezkedett szembe. Azt azonban kijelentette, hogy az eljegyzésnek mielőbb meg kell történnie, s azt nyomon követheti az esküvő.

-Az esküvőnek ősszel van helye- jelentette ki apellálást nem tűrő hangon a ház asszonya. Nekem sem kellett ennél több, mint sebzett vad hajtottam vissza a tanyánkra.

Eljegyzésünk napján szüleim kérték leendő anyósomat, hogy az esküvőnk időpontjával kapcsolatos tervét változtassa meg. Arról azonban hallani sem akart, s az időt október 20-ban jelölte meg.

Az Almás-dűlőben, szeptember 28-án rozost vetettünk. Dél tájban az egyik kocsisunk fia lóháton nyargalt hozzám, s izgatottan, magyarázat nélkül átadta a hátasát azzal, hogy siessek haza.

Alig hogy az apam kezét megfoghattam, a szeméit lehunyta örökre.

oooOooo

B.76.

/folytatjuk/

CSENDŐR KARÁCSONYI AKCIÓ.

A hagyományos csendőri karácsonyi-akciót ezen évben is megvalósítani akarjuk. Ehhez azonban szükséges a Bajtársak áldozatkészsége, anyagi támogatása. Kérünk tehát minden tehetősebb, foglalkozással rendelkező Bajtársat, hogy az e célra szánt összeget 1964. december 1-ig juttassa el a következő új címünkre:

"MKCSBK" HUNGARIAN VETERANS.

P.O.Box 65.

ISLINGTON, Ontario, Canada.

Karácsonyi-akciónk most már főként otthoni sanyaru sorban élő, előregedett s beteg Bajtársak vagy családtagjaik megsegítését célozza, akik közé tartozott GÁBOR PÉTER ezds. bajtársunk is. Nevezett július 13-án altatóval megmérgezte magát s az ezt követő napon meghalt. Nem bírta tovább a nélkülözést! Ezek óta népkonyhán, naponta egyszer evett egy lötyty levest, ha ugyan el tudott azért menni súlyos betegségei miatt./Félig vak, izületei állandóan dagadtak, sokszor mozgásképtelen nyomorék./ A szó szoros értelmében állandóan éhezett, télen fázott, mert tűzölre sem volt pénze. Nem bírta viselni tovább a szörnyű nyomorúságot!

A szabad világban elsősorban a Burg-Kastl-magyar gymnáziumban tanuló csendőri gyermekeket ajándékozzuk meg karácsonyi alkalmával s egy-kettő Bajtársunk özvegyét és pár beteg, öreg, csak Fürsorgeből élő bajtársi családot óhajunk segíteni. Segélyezésre szorulanak még egyetemeken tanuló azon csendőri ifjak is, akik a nyári szünet alatt sem tudják megkeresni nehéz munkával az igen magas egyetemi tandíjat és vizsgadíjakat.

A fentiek ismeretében s azok mérlegetése után úgy gondoljuk, hogy egyetlen tehető s Bajtárs sem tagadhatja meg nemes céljaink anyagi támogatását.

Segítségük hát, hogy segíthessünk!

oooOooo

DICSÉRET KIHÍRDETÉSE.

Központi Vezetők íszes okiratban megdicsérte a Canadában telepedett következő Bajtársat: "SZELEI JÓZSEF szkv-t. Mint a Calgary-i csendőri csoport kiváló vezetője csoportját éveken át olyan tapintattal, szellemi rátermettséggel, magyar és csendőri lelkiességgel, lángoló haza-, faj- és bajtársi-szeretettel vezette, hogy a csoport az emigrációs magyar Csendőrség soraiban példátadó helyre emelkedett. Ezért a céltudatos, fáradtságot nem ismerő, önzetlen és érdeműs munkásságáért".

ÜNNEPSÉGEK, BAJTÁRSI TALÁLKOZÓK.

Az idén Hősök-napján, gr. Zrinyi Miklós halálának 300 éves évfordulója alkalmával, több helyen rendeztek Bajtársaink műsoros ünnepeket és ezenkívül igen sok helyen tartottak családias jellegű bajtársi találkozót. A fentiekről ide beérkezett tudósítások közül az alábbi kettőt közöljük:

"Calgaryban 1964. június 28-án ünnepelték a Hősök-napját műsoros Zrinyi emlék-est keretében.

A vallásfelekezetek szerinti Istentiszteleteken való részvétel után a hősi emlékműveket a MHBK, valamint a MKCSBK helyi csoportjainak képviselőiben Balogh József és vitéz Rác István, illetve Sebő Ernő és Karancz János koszorúzták meg rövid beszéd kíséretében, majd az ott megjelentek a magyar Himnuszt énekelték el.

Az este 8 óraker kezdődő műsoros ünnepséget ugyancsak a két bajtársi közösségből alakított rendező-bizottság készítette elő a Szent Erzsébet templom disztermében, melynek szinpadai, művészies diszleteit Némethy Lajos és Rada Tibor festőművészek tervezték és alkották.

A műsor számai gróf Zrinyi Miklós a költő, hadvezér és államférfi életét és munkásságát jelenítették meg. A magyar Himnusz elhangzása után, bevezető beszédében Zsitvay Sándor idézte a Hadak Utját, ahol történelmünk hősei menetelnek, köztük Zrinyi is, kinek harci riadója a török kiűzésére hívja a három felé szakított ország leigázott lakóit.

Béla deák "Zrinyi" c., a 300 éves évfordulóra írott klaszikus versét Hernádi István adta elő mély művészi átérzéssel.

Majd Zöld M. János "1664 tavaszán..." c. egy felvonásos szinpadai jelenetében életre kelnek a törökverő vitézek, akiket Sebő Ernő, Dávid Sándor és Szelei József alakítottak, Némethy Béla tervezte kornű jelmezekben, megkapó élményt nyújtva a közönségnek. Mindhármán Zrinyi táboraiba sietnek, telve hittel és lelkesedéssel. A dicső mult, Drégely vár ostromának jelenete közben, megelevenedik előttük Szondi két apródjának előadásában, kiket Bogay Mária és Kiss Margit alakítottak lelkesen és éléthűen.

Az ünnepi beszédet dr. Kiss Gyula mondotta. Ismertette Zrinyi életét, a westfaliai békét megelőző és követő kort. Összehasonlította a Magyarországra már akkor is ráerőszkolt "Status quo"-t az 1956-ban bekövetkezett helyzettel. Zrinyi tanítására hivatkozva a magyarság összefogását, egyöntetű, szervezett kiállásának szükségességét hangsúlyozta az európai országok lakóit is megillető emberi szabadságjogok és a sorsukkal való önálló rendelkezési jog elismerése érdekében.

Byrde angol zeneszerző Viktoria c., Zrinyi korabeli győzelmi indulóját, valamint Mozart "Török induló"-ját Hazai Magda zongoraművésznő, a calgaryi Mount Royal zeneakadémia tanárnőjének eminens tanítványa, John Lincoln adta elő zongorán kivételtes tehetséggel és felkészültséggel.

Gróf Zrinyi Miklós "Peroratio" c. záróversét, melyet az előadást megelőző napon tragikus hirtelenséggel, munkája közben meghalt Szabó Istvánnak kellett volna előadnia, Sebő Ernő olvasta fel mély átérzéssel.

Befejező szavaiban Fülöp József a további közösségi munka fontosságát hangsúlyozta, hogy a magyar templomok, a magyar nyelv, irodalom, történelem és tudományok végváraiként tovább teljesíthessék feladatukat. Csak így érhető el, hogy a magyar szó tovább él, így magyar kulturánknak az újabb generációk is hordozói és átadói lehetnek.

A műsor számokat Rédvay István konferálta. A pillanatfelvételeket Páyer László készítette.

A 200 főt meghaladó közönség jól megérdemelt, lelkes tapsal jutalmazta a tartalmas és látványos műsort, megelégedésük a legjobb elismerést adja a rendező-bizottság tagjainak odaadón és körültekintéssel végzett munkájukért.

Az emlékestet az "O Canada" himnusz eléneklésével fejeztük be."

F. évi július hó 5-én, az ontarioi csoportjaink és szórványaink tagjainak részvételével, családias jellegű bajtársi találkozót tartottak.

"A bajtársi találkozóra Tóth Imre törm. bajtársunk a Welland-Ont. határában levő farmját rendelkezésre bocsátotta.

A kellemes nyárközépi idő lehetővé tette, hogy a családias összejövetelre a Bajtársak családtagjaival, Barátaink társaságában, mint-

Az egybegyűlt kedves társaságot vitéz Szathmáry Károly szds., a MKCSBK Vezetőség elnöke, meleg szavakkal üdvözölte. Rövid viszapillantással megemlékezett a Testület II. világháborús küzdelmeiről, elesett Hőseinkről és mátyrhálalt szenvedett dicső Bajtársainkról.

Közölte, hogy a MKCSBK vezetése 4 tisztre és 4 tiszthelyettesre lett bízva, akik Torontóban és Hamiltonban tartózkodnak. Ismertette az emigrációban élő, szabad világban szétszóródott csendőrök csoportokba való tömörülését, letszam szerint, vezetőik megnevezésével és a tartózkodási helyekkel.

További szoros összetartásra és a bajtársi élet ébrentartására hívta fel a figyelmet. Megköszönte a megjelent csendőr-asszonyok bajtársias segítőkészségét és a közöttünk levő kedves barátok bajtársi Közösségünkhöz való ragaszkodását.

A hangulatos szórakozás a késő esti órákba nyulva ért véget.

Örömmel szemléltük Tóth bajtársunk szépen rendezett gazdaságát. Az érésben levő búzatablák ringása hazavitt mindannyiunkat az otthoni lankákra, ahol most szenvedő vereink, vörös helytartóik irányítása mellett, összeszorított fogakkal aratják a magyar róna „életnek” nevezett gabonáját.

Jelen voltak az összejövetelel Sandorffy N. Torontó és Lendvay József, Cleveland-Ohio-USA., akik a Torontóban megjelent „Képes Világhíradó” havi folyóirat fotóriporterei. Több felvételt készítettek. Igéretet tettek, hogy a folyóirat legközelebb megjelenő számában, a felvételek közzétételével elismerőleg megemlékeznek az összejövetelelünkön szerzett tapasztalataikról.

oooOooo

ÜZEN A SZERKESZTŐ.

Most, amikor központi Vezetőnk felmentett a Bajtársi Levél szerkesztése és egyéb közösségi munka végzése alól, elsősorban a hatalmas Istennek adok hálát, hogy 1948. júniusától a mai napig erőt adott a sokszor különféle s néha bizony nagy nehézségek leküzdése utáni eredményes munkálkodásra! Személyi ócsárlások, öncélusággal való vádolás, s egyéb különféle gyanúsítások sokszor elkedvetlenítettek, de lelki ismeret vizsgálatom után a Mindenható újból és újból áldozatokkal járó közösségi munka végzésére készítetett!

Megköszönöm a közösségi Vezetőknek eredményeinek elismerését. Buzdítgatásaik is erkifejtésre sarkaltak!

Megköszönöm szellemi termékeit azon Barátoknak és Bajtársaknak, akik a B.L.-t nemcsak anyagilag támogatták, hanem kiváló irasokkal annak szellemiségét emelték, összetartozandóságunkat ápolták és eredeti célkitűzéseinket munkálták!

Megköszönöm végül a B.L. megjelentetési költségeihez való hozzájárulást, valamint központi Segély-alapunk támogatását a Bajtársaknak és Olvasóinknak.

Kérem az előbbieken említetteket, hogy eddigi támogatásukat -működésüket f.év októberében megkezdő fiatalabb Bajtársaktól- ne vonják meg, mert az csak ezzel lesz eredményes.

A közösségi munkám végzését átvevő fiatalabb tiszti és tiszthelyettesi Bajtársakat segítse az Eg-Ura teljes erkifejtésre, további eredményekhez, célunk teljesüléséhez: szabad Hazánkba való visszatéréshez és hivatásunk otthoni folytathatásához!

oooOooo

VISSZAFOJTOTT FERFISÍRÁS.

Mostanában amnyi sokszor
Ugy sujt le rám, mint az ostor:
Mit akarsz, szegény fejed, te?
Nincs már ut a szent berekbe.

Megáll a toll a kezemben.
Valaki ül velem szemben,
Rásandít a papirosra,
Jaj, de gunyos a mosolya.

Vénülő fa ága hegyén
Nem buggyan a rügy, te szegény;
S ha hozza is szűk virágját,
Hamar sorsa, hogy kivágják...

Meggyűrődik, szét is szakad
A papiros kezem alatt...
Gyengeséget üzni daccal
Nézzünk szembe a tavasszal.

Marcius van kint a kertben!
De szeptember a szivedben!
Bólint felém ágon a galy!
Másként bólintott a tavaly!

Elhallgatok, nem vitázom,
Hajlott vállat visz a lábam.
A fák alatt lucskos gyepen
Bandukolok révetegen.

Viz gyült meg a kertünk alján,
Piszkos hólé, tükre halvány
S tavasz helyett -mély verembe-
Onmagammal nézek szembe.

S megnyugszom, mert nem találok
A szívemben álnokságot,
S nem kergetek nagyon sokat,
Erdemetlen babérokot.

Kemény szirt, ha szive szakad,
Az aljából forrás fakad:
Visszafojtott férfisirás,
Ez nekem a versetírás.

oooOooo

Kacsó Sándor.

KÖZLEMÉNYEK, SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Ezen lappéldányunkban közölt költeményeket a "Pásztortűz" c., erdélyi irodalmi és művészeti folyóirat 1943. évi 7. számából vettük.

A Bajtársi Levél Canadában való megjelentetésére vonatkozó előző közlésünk úgy módosul, hogy a "MKCSBK Vezetőség"- 4 tiszt és 4 tiszthelyettesből álló szűkebbkörű bizottság- eddigi központi Vezetőnk irányításával végzi a jövőben közösségi munkánkat. A részleteket az előbb említett vezetőség külön kiadandó körlevélben ismerteti, ott közli terveit, s megnevezi tagjait is. Értesülésünk szerint a körlevelet már augusztus hónap kiadták összes csoportjainknak és egyes-szórványban élő-Bajtársainknak is.

Csiky Ernő bajtársunk felesége f. év június 5-én, szívroperáción esett át és a következő nap, tehát június 6-án az U.S.A.-ban, Roebingben meghalt. Bajtársunk nagy fájdalomában őszinte részvétellel osztozunk, s kérjük a jó Istent, hogy mielőbb adjon megnyugvást megváltozhatatlan akaratába.

Szilvássy László újságíró, tartalékos fhgdy., Torontóban váratlanul elhunyt. Halála rendkívül veszteség a MKCSBK számára is, mert nevezett Bajtársunk lelkes csendőr-barát volt és lapjában, a "Képes Világhíradóban" mindenkor sikra szállt a csendőr tradíció, igazság védelmében. Gyönyörűen kitűntetett vitéz katona volt. Temetésén nagy számmal vettek részt torontói Bajtársaink. Emlékét megőrizzük!

A Magyar Cserkész Szövetség, 41. sz. Sajtótájékoztató-ja szerint nagy esemény játszódott le a magyar cserkészlet mozgalmás életében május 30-án. Legujabb táborterületüket, a "Sik Sándor Cserkészparkot" avatták fel Buffaló mellett, Fillmore falucska közelében. Ez a negyedik cserkészpark

Ezúton is köszönettel nyugtazzuk az Ön hozzájárulását a B.L.re segélyalapr.

Amerika földjén. Úljia különleges: elsősorban a vezetőképzést fogja szorgálni. A park avatására 120 cserkész és cserkészvezető gyűlt egybe New York állam nyugati részében, Dunántulra emlékeztető lankás tájon. Ez a nap még egy élményt hozott a hosszú utra kelt cserkészeknek. Ekkor mérték össze erejüket egy nagyszabású akadályverseny keretében Cleveland, Pittsburgh, New-York, Passaic, New-Brunswick, Hamilton és Toronto legjobb cserkészei a III. Kerület "Lendvai Béla vándordíjáért". Minden versenyző 6 óra egy-egy honfoglaló magyar törzs színeiben indult; 6 óriászászlókat a törzsek neve és állatszimbóluma díszítette. A tizennégy résztvevő 6 óra közül a legmagasabb helyezést a clevelandi 14. sz. Görgey Arthur cserkész csapat versenyzőre kapta, s vele a jogot, hogy a 210-6 órák vándordíját, egy cserkészt ábrázoló szobrocskát, egy évig őrizhesse. A leánycserkészek vándordíja /egy hasonló szobor/ szintén Clevelandba került: a 34. sz. Zrinyi Ilona leány-cserkészcsapathoz. A cserkészek ezután megemlékeztek Lendvai Béláról, aki fáradhatatlanul, csendes, áldozatkész munkával egyengette a Cserkész Szövetség gazdasági ügyeit. Az akadályverseny vándordíjait nevezett özvége adta át a győztes 6 óráknak. Továbbra is jó munkát!

Szegény Nikita. Hruscov egyiptomi látogatásakor az egyiptomi kormány egyik tagja a következőket jegyezte meg egyik kollegájának: "Ezt a Hruscov Nikitát alaposan szemügyre vettem, s mondhatom, ez az ember halálosan beteg. Szörnyű fájdalmak kínozzák." - "Igazán? Mi baja van?" - "Hát, Berlin: torkán akadt csont; az Európai Gazdasági Szövetség; szálka a szemében; az Észak Atlanti Szövetség: testébe szurt dárda; az amerikai rakétasíkek: az inába szálltak; a felszerelés: malomkőként nehezedik a mellére; és a gazdasági-valság: a körmére égett. S hozzá még imperialista-dinasztikus görcsök is gyötrik: hol Nagy Péternek, hol pedig Nagy Katalinnak képzeli magát." /A legmodernebb szovjet diplomáciai mikrofonnal és tp-vezetékkel lehallgatta Szik./

Körszerű mese. Egy vén szovjetróka felnőtt kölykét a következő utra-
lőval látta el: "Mindenek előtt óvakodj minden vörösszórótól!" - "Nem értem ezt", mondja a fiatal róka "hiszen nekünk is vörös a szőrzetünk." - "No, lám", s vigyorogva hunyorít a vén róka "éppen azért" /tp/

"Jelentés a piacról". Otthon megjelent egyik újságból idézünk: "A budapesti gyümölcs és zöldség mindenkor híres volt kiemelkedő minőségéről, az idén különösen bővelkedik meglepetésekben a piac. Ma reggel tarka aradatban vonultak fel a bogoyófélek. Igen tetszetős az almabogyó. Az egykori vajalmát a különböző nemesítések során sikerült oda fejleszteni, hogy némelyik diónagyságúra is megnövekedik, és amikor beleharapsz, nem tudod hirtelenében, vajon tapló-e vagy nadragulya. Halavány zöld, itt-ott barnás szaplók, héja kissé ráncos és bőrszerű, leve nincs, fogad visszaruja, s ha meghamozod, 4 fekete mag marad a kezvedben. Oldalán a legtöbbször pörkölt színű bemeneti nyílás, lakója kicsi, fehér és lábonyjár. Vannak nagyobb almagyedek is, ezek a halom tetején ülnek, egész sor köztük a piros példány, de a mérlegre és szatyorba-sajátos véletlen folytán csupa alsó rétegbeli keveredik. Moslékhoz igénytelenebb sertés kedvel fogyasztja. Aláírás: Kisjó." /Ez a kölchosz-gazdálkodás eredménye./

ooo0ooo

H A N D S C H R Í F T - K É Z Í R A T. ADRESS-CIM: B. L. Szerkesztősége.
UTRACHT. Ornstainsingel 25. Nederland-Europe

Drukwerk!
Printed Matter!
Périodique!
Drucksache!

Dr. Béla R e k t o r
Msr. F. O. Box 784.
Herrn. Presidio of Monterey, Calif.

U. S. A.

